

**Akcioni plan za jačanje kohezije u zajednici Brčko distrikta BiH
kao odgovor na incidente motivisane predrasudama 2014-2015.**

Oktobar 2014.

1. POZADINA

Krajem 2013. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine opredijelio se da učestvuje u projektu koji je inicirala Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini pod nazivom *Prevencija i borba protiv incidenata motivisanih predrasudama i mržnjom*, a koji ima za cilj izradu i donošenje akcionog plana kojim će se uspostaviti adekvatni mehanizmi odgovora/reakcije lokalne zajednice na pojavu incidenata motivisanih predrasudama te identifikovati programi/aktivnosti za prevenciju istih. Izradom i usvajanjem *Akcionog plana za jačanje kohezije zajednice Brčko distrikta BiH*, Brčko distrikt BiH potvrđuje svoju posvećenost jačanju vrijednosti na kojima počiva kroz pružanje podrške, kako postojećim tako i novim i inovativnim programima, koji će djelovati preventivno na incidente motivisane predrasudama i mržnjom, ali isto tako uspostaviti i mehanizme reakcije kojima će se poslati poruka netolerancije prema svim oblicima i manifestacijama mržnje i diskriminacije kojima se mogu narušiti principi tolerancije, suživota, uzajamnog povjerenja i poštovanja svih zajednica i grupa koje žive na prostoru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, kao i u mnogim drugim oblastima života i rada, primjer je za druge sredine, te usvajanjem ovakvog dokumenta šalje pozitivnu poruku kako svojim građanima tako i drugim sredinama u Bosni i Hercegovini da slijede njegov primjer. Svrha donošenja ovog dokumenta je ciljano preventivno djelovanje u pravcu suzbijanja incidenata motivisanih predrasudama kako oni ne bi eskalirali u krivična djela počinjena iz mržnje.

Projekat *Prevencija i borba protiv incidenata motivisanih predrasudama* nastao je kao rezultat preporuka izdvojenih iz izvještaja Misije OSCE-a iz 2012. godine nazvan *Borba protiv krivičnih djela počinjenih iz mržnje*, a koje se tiču uloge lokalnih zajednica i civilnog društva u prevenciji i borbi protiv incidenata motivisanih predrasudama i mržnjom. Preporuke se, između ostalog, odnose na sljedeće:

- Potrebno je intenzivirati javnu i odgovarajuću osudu incidenata motivisanih predrasudama, kao i pravovremenu i adekvatnu reakciju organa vlasti;
- Potrebno je pružiti aktivnu podršku radu organizacija civilnog društva na prevenciji i poboljšanju odgovora na krivična djela počinjena iz mržnje.

U 2013. godini Misija je osmisnila projekat koji se implementira u 15 lokalnih zajednica s ciljem da se unaprijedi: a) odgovor javnih zvaničnika i lokalnih vlasti i b) prevencija incidenata motivisanih predrasudama, podržavajući ulogu civilnog društva u tom procesu. Brčko distrikt BiH jedna je od petnaest lokalnih zajednica koja se priključila implementaciji ovog projekta i koja se opredijelila da, u partnerstvu s civilnim društvom, usvoji sveobuhvatan pristup prema prevenciji i borbi protiv incidenata motivisanih predrasudama.

1.1. Metodologija izrade dokumenta

Rukovodeći se smjernicama Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini (u dalnjem tekstu: Misija) o metodologiji izrade Akcionog plana za jačanje kohezije u zajednici, gradonačelnik Brčko

distrikta Bosne i Hercegovine, 9. 12. 2013. godine imenovao je radnu grupu u skladu s preporukama Misije o strukturi, zadacima i obavezama iste, u sljedećem sastavu:

1. Anica Radić-Savić, predsjednica – šefica Pododjeljenja za podršku mjesnim zajednicama
2. Dušanka Pantelić, viši stručni saradnik za razvoj turizma u Odjeljenju za privredni razvoj, sport i kulturu
3. Željko Jozić, predsjednik mjesne zajednice Boće
4. Ognjen Crnogorac, predsjednik mjesne zajednice
5. Meksud Ibrahimović, predsjednik mjesne zajednice Klanac
6. Nebojša Draškić, protonamjesnik Srpske pravoslavne crkvene opštine Brčko
7. Sabahudin Ravkić, pomoćnik glavnog imama u Medžlisu IVZ Brčko
8. Miodrag Đurić, član pastoralnog vijeća u Vrhbosanskoj nadbiskupiji Brčanski dekanat
9. Boro Ilić, projekt menadžer i sekretar mreže „Promoviši pozitivno“
10. Jasmin Šabanović, član mreže „Promoviši pozitivno“
11. Husein Ribić, pomoćnik šefa u Jedinici kriminalističke policije, Odsjek za kriminalističko-obavještajnu podršku i sprečavanje i otkrivanje terorizma.

Radna grupa imala je zadatak da:

1. Razmotri informacije u vezi s prirodom postojećih tenzija u zajednici, kao i incidenata motivisanih predrasudama – njihovoj rasprostranjenosti, karakteristikama, obrascima ponavljanja:
 - a. mapira trenja/tenzije u zajednici – događaji, grupe, inicijative ili mesta koja uzrokuju incidente ili su izvori stalnih tenzija između zajednica,
 - b. mapira faktore koji doprinose koheziji zajednice – događaji, grupe, inicijative ili mesta koja povezuju zajednice i promovišu tolerantnost i razumijevanje;
2. Razmotri i procijeni postojeće pristupe prema tenzijama u zajednici i podršci koheziji – protokoli, procedure, mehanizmi, tijela i projekti;
3. Provede konsultacije u zajednici da bi se dobio stajalište građana o stavkama 1. i 2. s naročitim naglaskom na marginalizovane zajednice;
4. Na osnovu mapiranja (zadatak 1), procjene (zadatak 2) i konsultacija (zadatak 3), predloži poboljšanja i inovacije u postojećim pristupima;
5. Predloži nacrt Akcionog plana lokalne uprave za koheziju zajednice s ciljem sprečavanja krivičnih djela počinjenih iz mržnje kroz pravovremen i efikasan odgovor na tenzije i incidente motivisane predrasudama u zajednici.

Prvi korak u implementaciji projekta u Brčko distriktu BiH, u junu 2013. Misija OSCE-a u BiH posredovala je u formiraju mreže nevladinih organizacija pod nazivom „Promoviši pozitivno“ koja ima za cilj da se bori protiv svih oblika mržnje i predrasuda u zajednici, a sastoji se od sljedećih organizacija: Omladinski centar „Vermont“, „Trka za život“, „Romi na djelu“, „Razred“, „Forum za sigurnost u zajednici“, „Izvor“, „Gender“, „Srpski omladinski savez“, „Pokret za preokret“. Mreža „Promoviši pozitivno“ provela je niz aktivnosti tokom 2013. godine na prevenciji i podizanju svijesti građana o incidentima motivisanim predrasudama. Provedene su aktivnosti, između ostalog, na promociji tolerancije kroz sport, podjela promotivnog materijala građanima o ciljevima mreže i projekta, radionica za 50 mladih volontera na temu prevencije i sprečavanja incidenata motivisanih predrasudama u saradnji s Policijom Brčko distrikta BiH, prekrečavanje grafita na javnim institucijama i anketiranje građana koje može da posluži kao pokazatelj stavova građana prema incidentima motivisanim predrasudama.

Rezultati ove ankete su, između ostalog, poslužili radnoj grupi u procesu analiziranja i identifikovanja problema i rješenja za izradu Akcionog plana. Također, radna grupa je razmatrala statističke podatke kao i podatke o prirodi incidenata i krivičnih dijela dostavljenih od strane Policije Brčko distrikta BiH koji su, također, poslužili kao pokazatelji za izradu analize stanja, te mapiranje prirode incidenata i starosne dobi počinilaca takvih djela. Radna grupa sastajala se redovno, barem jednom mjesечно, te je na bazi diskusije, razmjene iskustava i informacija izradila Akcioni plan za jačanje kohezije zajednice Brčko distrikta BiH, kao odgovor na incidente motivisane predrasudama.

2. ANALIZA STANJA

2.1. Terminologija i definicije

Radi boljeg razumijevanja oblasti koje će ovaj dokument tretirati navedene su definicije krivičnog dijela i incidenta motivisanog mržnjom i predrasudama, te se pojašnjava zašto je važno da se ovim pitanjem bavi i lokalna zajednica, čak i u situacijama kada ovakve pojave nisu toliko česte, kao što je to slučaj u Brčko distriktu BiH.

Incident motivisan mržnjom – incident ili djelo počinjeno iz predrasude koje nema element krivičnog djela zato što krivično djelo nije dokazano ili zato što djelo nije propisano krivičnim zakonom određene države. Dakle, i incidenti motivisani mržnjom kao i krivična djela motivisana mržnjom motivisani su predrasudama, ali incidenti počinjeni iz mržnje ne moraju imati elemente krivičnog djela, ali oni često prethode, prate ili pružaju kontekst za krivična djela počinjena iz mržnje. S obzirom na to da incidenti motivisani mržnjom mogu biti preteča ozbiljnijim krivičnim djelima, evidentiranje incidenata, također, može biti korisno za dokazivanje konteksta uznemiravanja te može služiti kao dokaz eskalacije obrazaca nasilja.

Krivična djela počinjena iz mržnje – su krivična djela počinjena s osnovnim motivom netolerancije ili predrasude protiv određene grupe u društvu. Oni imaju za cilj ne samo individuu kao žrtvu, nego cijelu grupu kojoj on ili ona pripadaju i predstavljaju; oni šalju jaku poruku netolerancije prema toj grupi, izjavljujući da oni nisu dobro došli u toj zajednici.

Kohezija zajednice – predstavlja kapacitet društva da osigura blagostanje za sve svoje članove, upravljujući razlikama i podjelama a minimizirajući disparitete i izbjegavajući marginalizaciju. Društvena kohezija je suštinski uslov za demokratsku sigurnost i održiv razvoj. Podijeljena i nejednaka društva nisu samo nepravedna, nego ne mogu garantovati dugoročnu stabilnost.

Krivična djela i incidenti motivisani mržnjom imaju snažniji uticaj na žrtve nego „obična“ krivična djela. Ona šalju poruku cijeloj zajednici kojoj ta žrtva pripada. Poruka je da se tim zajednicama uskraćuje pravo da budu dio društva. Stoga je ključno da organi vlasti, u saradnji s civilnim društvom, usvoje sveobuhvatan pristup prevenciji i borbi protiv incidenata motivisanih predrasudama, što podrazumijeva izgradnju i jačanje međusobnog razumijevanja, tolerancije, i jedinstvo kroz različite vanpravne i vansudske mjere. Brčko distrikt BiH kao odgovorno društvo koje se bori protiv svih oblika predrasuda i diskriminacije ovim dokumentom jača principe na kojima počiva, te usvajanjem ovog akcionog plana šalje jasnu poruku svojim građanima.

2.2. Mapiranje problema

2.2.1. Statistički podaci i priroda incidenata u Brčko distriktu BiH

Prema statističkim podacima dobijenim iz Policije Brčko distrikta BiH, evidentno je da je broj ovakvih djela u Brčko distriktu BiH gotovo zanemariv te da se njihov broj od 2010. godine kada su usvojene izmjene i dopune Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH, kojim su regulisana krivična djela i incidenata počinjena iz mržnje, do danas u potpunosti smanjio što se vidi i iz priložene tabele (tabela 1 i 2). Što se tiče prirode djela incidenata i starosne dobi počinilaca, vidljivo je da se uglavnom radi o mlađoj populaciji, koja treba da bude primarna ciljna grupa preventivnih aktivnosti, te da se mržnja i predrasude u većini slučajeva manifestuju ispisivanjem uvredljivih grafita na raznim površinama u gradu, ispisivanjem uvredljivih natpisa, govorom mržnje na internetu, te da su vjerski objekti nerijetko mete takvih incidenta. Što se tiče starosne dobi počinilaca ovih djela, odnosno incidenata radi se djeci/maloljetnicima (licima ispod 14 godina), populaciji starosti između 18 i 25 godina, te u pojedinačnim slučajevima licima iznad 50 godina.

KRIVIČNA DJELA (tabela 1)

IZAZIVANJE NACIONALNE, RASNE I VJERSKE MRŽNJE, NETRPELJIVOSTI I RAZDORA	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. (31.08.)
Prijavljena krivična djela	2	1	0	0	0
Riješena krivična djela	2	0	0	0	0
Broj prijavljenih lica	2	0	0	0	0
KTA slučajevi*	3	1	1	1	0

*KTA slučajevi su događaji prijavljeni policiji koji u fazi prijavljivanja ne sadrže jasna obilježja krivičnog djela u smislu postojanja osnova sumnje da prijavljeni događaj predstavlja krivično djelo.

PREKRŠAJI – INCIDENTI POČINjENI IZ MRŽNjE (tabela 2):

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. (31.08)
Broj prijava	1		2	3	1
Motivi	1 slučaj – član 9. Zakona o JRiM		2 slučaja – član 9. Zakona o JRiM	5 slučajeva – član 9. Zakona o JRiM	1 slučaj – član 9. Zakona o JRIM

Priroda identifikovanih slučajeva:

- Vrijedanje iz člana 9. Zakona o JRiM (Ko na javnom mjestu govorom, pisanjem, isticanjem obavještenja ili oglasa ili na drugi način vrijeđa ili omalovažava patriotska, nacionalna, vjerska, moralna ili osjećanja rasne pripadnosti građana...)

Od izuzetne je važnosti da Policija Brčko distrikta BiH kontinuirano vodi statistiku o incidentima motivisanim predrasudama i krivičnim djelima počinjenim iz mržnje, što bi omogućilo lokalnim vlastima i organizacijama civilnog društva lakše uočavanje trendova i osiguralo identifikovanje i provođenje ciljanih preventivnih aktivnosti usmjerenih na potencijalne izvore tenzija i konflikta u zajednici.

2.2.2. Stavovi građana po pitanju incidenata motivisanih predrasudama

Kao što je i opisano, u Brčko distriktu BiH funkcioniše neformalna mreža „Promoviši pozitivno” koja je tokom ljeta 2013. godine provela anketiranje građana u sklopu svojih redovnih aktivnosti. S obzirom na mali uzorak od 140 ispitanika/ca, rezultati ankete se mogu posmatrati isključivo samo kao indikator stavova građana prema incidentima motivisanim predrasudama. Anketa je pokazala da 86% ispitanika smatra da se incidenti motivisani predrasudama i mržnjom dešavaju, dok je 65% njih svjedočilo takvim incidentima, te da njih 49% smatra da je od izuzetne važnosti da lokalna zajednica preduzima konkretne mјere na prevenciji i borbi protiv incidenata motivisanih predrasudama. U prilog tome govori i činjenica da se 95% ispitanika izjasnilo da podržava izradu Aktionog plana za jačanje kohezije u Brčko distriktu BiH. Prema odgovorima ispitanika, predrasude u Distriktu se najčešće ispoljavaju govorom mržnje na internetu 36%, tokom sportskih dešavanja 27% i uvredljivim grafitim 25%. Kao najefikasnije oblike borbe protiv incidenata izdvojili su promocija tolerancije kroz sport 22%, radionice za mlade, antidiskriminacijski festivali 22%, javne kampanje koje promovišu različitost i toleranciju putem uličnih akcija i društvenih mreža 27%, osuda incidenta od strane javnih zvaničnika 27%.

(* na pitanja je bilo moguće dati više odgovora)

Rezultati ankete su potvrdili da građani posjeduju visok nivo osjetljivosti i razvijenu svijest o potrebi uspostavljanja adekvatnog odgovora lokalne zajednice na pojavu incidenata motivisanih predrasudama i mržnjom. Veliku podršku ispitanika dobjale su aktivnosti koje promovišu toleranciju i različitost, te javna osuda od strane javnih zvaničnika, kao efikasni oblici borbe protiv incidenata motivisanih predrasudama i mržnjom.

2.2.3. Odgovor organa lokalne vlasti na incidente i krivična djela počinjena iz predrasuda

Primjereno odgovor i osuda organa vlasti i vladinih zvaničnika je ključna komponenta u efikasnoj borbi protiv incidenata. Izostanak javne osude ili raspirujuća reakcija šalju poruku da su takva krivična djela prihvatljiva i beznačajna. Nasuprot tome, odlučan i odgovarajući odgovor zvaničnika šalje poruku podrške pojedinačnim žrtvama i pogodjenim zajednicama, te jača osjećaj sigurnosti javnosti. Cilj javnog osuđivanja incidenata počinjenih iz predrasuda je prevencija i ograničavanje mogućih širih posljedica takvih incidenata. Odgovorom se treba staviti naglasak na osudu datog djela i svakog drugog djela ili incidenta slične prirode, i treba se naglasiti jednakost građana, bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost, etnicitet, spol, socijalni status ili bilo koju drugu karakteristiku.

Primjećeno je da ne postoje jasno definisani mehanizmi odgovora i osude od strane zvaničnih institucija Brčko distrikta BiH na incidente motivisane predrasudama/krivična djela, te je potrebno izraditi i usaglasiti jasan *Protokol o postupanju u slučaju incidenta motivisanog predrasudama*, svih relevantnih aktera u prvom redu Policije Brčko distrikta BiH, Vlade i Skupštine Brčko distrikta BiH, čime bi se osigurala adekvatna i pravovremena reakcija lokalnog organa. Protokolom bi se definisala krizna komunikacija u slučaju pojave incidenta a koja bi precizirala u kojem vremenskom roku, koja institucija i pod kojim uslovima treba da reaguje, odnosno osudi takav incident.

Pored osude, organi vlasti mogu da primjene i druge dobre prakse koje se već provode u BiH kao efikasan oblik reakcije zajednice na pojavu incidenata motivisanih predrasudama. To može biti, npr. uklanjanje uvredljivih grafita, promovisanje projekata kroz koje će se učenici, odnosno mladi edukovati o krivičnim djelima počinjenim iz mržnje, uspostavljanje Vijeća za partnerstvo u zajednici, kako bi se omogućilo predstavnicima vlasti i agencija za provođenje zakona da se sastanu s predstvincima civilnog društva i vjerskih zajednica u svrhu razmjene informacija i potencijalnih problema, itd.

Brčko distrikt BiH je uspostavio praksu uklanjanja uvredljivih grafita odmah nakon što se oni uoče od strane policije, a realizuje se u saradnji između Policije i institucija Brčko distrikta BiH. Brčko distrikt BiH i ubuduće treba nastaviti s ovom dobrom praksom, jer ona predstavlja efikasan oblik reakcije zajednice na incidente motivisane predrasudama.

2.2.4. Akteri u zajednici koji treba da se bave prevencijom i borbom protiv incidenata motivisanih predrasudama

Rezultati ankete koje je provela neformalna mreža „Promoviši pozitivno“ pokazali su da građani smatraju da se policija i pravosuđe (23%) najviše trebaju baviti ovim pitanjem, Vlada 22 %, organizacije civilnog društva 17%, vjerske zajednice 8% , mjesne zajednice 3%, mediji 9%, političke stranke 17% i drugi 1%. Dakle, građani su naveli Vladu Brčko distrikta BiH, političke stranke i organizacije civilnog društva kao glavne aktere u zajednici koji bi se trebali baviti prevencijom i borbom protiv incidenata motivisanih predrasudama.

Pored toga, radna grupa je također identifikovala neke od glavnih aktera u zajednici, kako bi se olakšalo osmišljavanje preventivnih aktivnosti, ciljnih grupa te nosilaca aktivnosti u planiranju prevencije i odgovora na incidente motivisane predrasudama.

	Akteri	Važnost (1-5)(+, -)	Uticaj (1-5) (+, -)
1.	Vlada Brčko distrikta BiH	5	5
2.	Skupština Brčko distrikta BiH	5	5
3.	Policija	5	5
4.	Političke stranke	4	4
5.	Vjerske zajednice	4	4
6.	Mediji	4	4
7.	Mjesne zajednice	4	2
8.	Medureligijsko Vijeće	4	4
9.	Mreža „Promoviši pozitivno“	4	2
10.	Škole	4	2
11.	Omladinske organizacije	4	1
12.	Forum za sigurnost u zajednici	4	1
13.	Udruženja građana	3	3
14.	Navijačke grupe	4	1

2.2.5. Identifikovani problemi i rješenja

Radna grupa je, analizirajući podatke policije Brčko distrikta BiH o prirodi incidenata i krivičnih djela motivisanih predrasudama, rezultate ankete te metodom diskusije na sastancima radne grupe o potencijalnim uzrocima konflikta i tenzija u zajednici, došla do generalnih zaključaka o uzrocima problema, te je na osnovu tih identifikovanih problema sačinila preporuke i oblasti djelovanja za prevenciju i borbu protiv incidenata motivisanih predrasudama.

Uzroci problema:

- ✓ *Izostanak osude od strane javnih zvaničnika i sistemskih rješenja za prevenciju i adekvatnu reakciju zajednice na pojavu incidenata motivisanih predrasudama*
- ✓ *Ukorijenjen sistem stereotipa o drugima i drugačijima*
- ✓ *Negativan uticaj društva, slabog finansijskog i socijalnog statusa porodice na mladu populaciju*
- ✓ *Problematična politička retorika*
- ✓ *Nepotpuno izvještavanje medija o incidentima motivisanim predrasudama i nizak nivo interesa da se izvještava o pozitivnim primjerima i aktivnostima koje promovišu toleranciju*
- ✓ *Nizak stepen razumijevanja problema od strane građana, grupa i institucija kad je riječ o netoleranciji, diskriminaciji i incidentima motivisanim predrasudama*
- ✓ *Nizak nivo upoznatosti mladih s posljedicama govora mržnje na internetu i društvenim mrežama, ispisivanja uvredljivih grafita i natpisa uvredljivog sadržaja (nedovoljno poznавање zakonskih odredbi, odnosno zakonskih posljedica koje takvo ponašanje sa sobom nosi)*
- ✓ *Postojeći animoziteti između različitih navijačkih grupa koje za posljedicu mogu imati podizanje tenzija u zajednici*

3. PLAN PREVENCIJE

Pored značaja koje ima javno i odgovarajuće osuđivanje krivičnih djela počinjenih iz mržnje, od ključne je važnosti da organi vlasti, u saradnji s civilnim društvom, usvoje sveobuhvatan pristup prevenciji i borbi protiv incidenata motivisanih predrasudama. Edukacija se smatra kamenom temeljcem generalne prevencije, te efikasnim sredstvom podizanja svijesti javnosti s ciljem odgovora na uzroke incidenata u zajednici. Stoga se i ponuđena rješenja u ovom akcionom planu najviše baziraju na edukativnim aktivnostima koje su usmjerene prema različitim identifikovanim ciljnim grupama, uz preporuke za uspostavljanje alata, odnosno

mehanizama za odgovor zajednice na incidente motivisane predrasudama. Također, bitno je naglasiti da lokalne organizacije civilnog društva treba da grade svoje kapacitete kako bi preuzele ključnu ulogu u borbi i prevenciji incidenata motivisanih predrasudama. Lokalni organi vlasti kroz pružanje institucionalne podrške kao i nevladin sektor, kao što je to slučaj u nekim sredinama koje imaju organizacije ovakvog profila, također treba da se bave i pružanjem, odnosno osiguravanjem adekvatne podrške žrtvama ovakvih incidenata.

Prevencija i odgovor zajednice:

- ✓ *Kontinuirano i precizno vođenje statistike od strane Policije Brčko distrikta BiH o incidentima i krivičnim djelima počinjenim iz predrasuda i mržnje, što bi omogućilo uočavanje trendova i osiguralo identificiranje i provođenje ciljanih preventivnih aktivnosti usmjerenih na potencijalne izvore tenzija i konflikta u zajednici*
- ✓ *Uspostavljanje bolje i efikasnije saradnje između relevantnih institucija lokalne vlasti i nevladinog sektora po pitanju prevencije i izvještavanja o incidentima motivisanim predrasudama i mržnjom*
- ✓ *Jasno i precizno definisati mehanizme odgovora i osude lokalne zajednice kroz izradu Protokola o postupanju u slučaju incidenta motivisanog predrasudama*
- ✓ *Kontinuirana institucionalna podrška dosadašnjoj zajedničkoj praksi policije i relevantnih institucija Distrikta, brzog uklanjanja uvredljivih grafita i podrška sličnim inicijativama organizacija civilnog društva*
- ✓ *Pružanje kontinuirane podrške projektima nevladinih organizacija koji imaju za cilj promovisanje tolerancije, različitosti i koji utiču na razbijanje predrasuda o drugima i drugaćima*
- ✓ *Pružanje podrške projektima koji imaju za cilj podizanje svijesti o krivičnim djelima i incidentima motivisanim predrasudama, izgradnji kapaciteta organizacija da se bave praćenjem i prijavljivanjem incidenata, preventivnim djelovanjem na suzbijanju konflikta u zajednici te pružanju podrške žrtvama*
- ✓ *Pružanje podrške projektima putem kojih će se učenici/mladi edukovati o incidentima motivisanim predrasudama, posljedicama korištenja neprimjerenog govora na društvenim mrežama i internetu te učiti o toleranciji i predrasudama*
- ✓ *Pružanje podrške projektima kojima će se medijima edukovati i bolje upoznati s problematikom incidenata motivisanih predrasudama*
- ✓ *Uvođenje nagrade za toleranciju na nivou Distrikta*
- ✓ *Usmjeravanje preventivnih aktivnosti na mlađu populaciju i navijačke grupe koje su identifikovane kao grupe koje su sklonije ovakvim incidentima i njihovo uključivanje u kampanje koje će promovisati toleranciju u sportu i na sportskim dešavanjima*

	ODGOVOR ZAJEDNICE	Rok	Odgovorne osobe /grupe/ institucije	
1.	Vođenje statistike o incidentima motivisanim predrasudama i krivičnim djelima počinjenim iz mržnje	Kontinuirano	Policija Brčko distrikta BiH	
2.	Izrada i donošenje Protokola o postupanju u slučaju incidenta motivisanog predrasudama	Po usvajanju dok.	Gradonačelnik/Vlada Brčko distrikta BiH	
3.	Prekrećavanje uvredljivih grafita	Kontinuirano	Policija/Nevladin sektor	
PREVENCIJA				
	Pružanje podrške projektima koji imaju za cilj podizanje svijesti o krivičnim djelima i incidentima motivisanim predrasudama, izgradnji kapaciteta organizacija da se bave praćenjem i prijavljivanjem incidenata, preventivnim djelovanjem na suzbijanju konflikta u zajednici te pružanju podrške žrtvama, promocijom tolerancije i suživota, različitosti, nediskriminacije, projektima koji promovišu različitost i društvenu koheziju	Kontinuirano kroz Javni poziv za podnošenje prijedloga za sufinsiranje projekata	Vlada Brčko distrikta BiH	
1.	Radionice s mladima na temu zakonodavstva koje reguliše oblast krivičnih djela počinjenih iz mržnje i važnosti prevencije i borbe protiv incidenata motivisanih predrasudama	2014-2015.	Nevladin sektor	
2.	Radionice s mladima o prevazilaženju predrasuda, jačanju tolerancije, upoznavanje s nacionalnim manjinama	2014-2015.	Nevladin sektor	
3.	Promocija tolerancije kroz sport	2014-2015.	Nevladin sektor	
4.	Radionice s mladima o govoru mržnje u online medijima	2014-2015.	Nevladin sektor	
5.	Uvođenje nagrade za toleranciju	2015.	Gradonačelnik Brčko distrikta BiH – nagrada 500,00 KM pojedincu ili organizaciji/uz 16. 11. - Međunarodni dan tolerancije/	
6.	Okrugli stolovi s navijačkim grupama na temu tolerancije u sportu	2015.	Nevladin sektor	
7.	Akcije krečenja grafita	2014-2105.	Nevladin sektor, Policija Brčko distrikta BiH	
8.	Edukacije za predstavnike mjesnih zajednica, udruženja građana i medija o prepoznavanju i prijavljivanju incidentnih situacija	2015.	Nevladin sektor u saradnji s relevantnim institucijama	

9.	Štampanje promotivnog materijala i medijska kampanja sa ciljem jačanja tolerancije i važnosti borbe protiv predrasuda	2015.	Nevladin sektor	
10.	Obilježavanje međunarodnog dana tolerancije	2015.	Nevladin sektor	

4. Implementacija

Vlada Brčko distrikta BiH će izraditi i usvojiti „Protokol o postupanju u slučaju incidenata motivisanih predrasudama“ koji će sadržavati kriznu komunikaciju tj. potrebne korake i odgovorne osobe/službe za koordinaciju, prikupljanje informacija od relevantnih institucija, izradu javnog saopćenja i njegovu objavu u medijima i ostalim sredstvima komunikacije s javnošću.

Realizacija Akcionog plana za jačanje kohezije zajednice će se osigurati putem uključivanja implementacije Akcionog plana kao teme u sklopu Javnog poziva za prijedloge za sufinansiranje projekata udruženja građana koje objavljuje Vlada Brčko distrikta BiH, te finansiranjem projekata u skladu s postojećim i važećim procedurama Vlade Brčko distrikta BiH.

Po usvajanju ovog dokumenta, Vlada Brčko distrikta BiH će osigurati njegovu adekvatnu promociju u zajednici, putem medija, prezentacija, sastanaka i objavljivanjem na web stranici.

5. Procedura za dodjelu nagrade za toleranciju

Nagradu za toleranciju dodjeljuje gradonačelnik Brčko distrikta BiH, a nagradni fond je 500,00 KM.

Prijavu za dodjelu nagrade za toleranciju mogu podnijeti udruženja građana i obrazovne ustanove s područja Brčko distrikta BiH, na prethodno raspisani javni poziv koji se objavljuje na web stranici Vlade Brčko distrikta BiH i Radio Brčkom.

Prijava mora biti detaljno obrazložena sa svim relevantnim činjenicama za ocjenu predloženog kandidata i podnesena Komisiji za dodjelu nagrade za toleranciju.

Gradonačelnik Brčko distrikta BiH imenuje Komisiju za dodjelu nagrade za toleranciju, koja donosi Pravilnik o bodovanju predloženih kandidata.

Odluku o dodjeli nagrade donosi gradonačelnik, na prijedlog Komisije.

Gradonačelnik će nagradu uručiti 16. novembra na Međunarodni dan tolerancije.

Odluka o dodjeli nagrade za toleranciju objavljuje se u „Službenom glasniku Brčko distrikta BiH“.

